

Forsøg med Havresorter.

1927—1930.

Ved Josef Hansen.

271. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

I nærværende Beretning meddeles Resultaterne af Forsøg med en Række Havresorter i Aarene 1927—1930. I Forsøgene har der været optaget en Del nye Sorter, som er sammenlignet med nogle ældre Sorter, hvorefter der har været meddelt i 207. Beretning.

Hovedresultaterne af Forsøgene har været offentliggjort i 187. Meddelelse.

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Forsøgene med Havresorter blev i Aarene 1927—1930 gennemført i samme Omfang og efter samme Plan som de i 1925 afsluttede Forsøg paa Forsøgsarealerne og Forsøgsstationerne ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Blangsted og Askov, der alle har lermuldede Jorder, og ved Lundgaard, Borris, Studsgaard og Tylstrup, der har sandmuldede Jorder.

Der har ligesom i den tidligere Forsøgsserie været en Del Sorter i Forsøg paa de sandmuldede Jorder, som ikke har været prøvet paa Lermuld, idet man paa Forhaand har anset dem for udprægede Sandjordssorter. I Forsøgene paa Lermuld har deltaget enkelte Sorter, som desværre ikke er taget med i Forsøgene paa Sandmuld — dette gælder især Svaløf Ørn-Havre, som efter alt at dømme er lige saa vel egnet til Dyrkning paa Sandjord som paa Lerjord. Enkelte af Sorterne er efter to Aars Dyrkning udgaaet af Forsøgene, fordi de har vist sig mindre ydedygtige, eller fordi de har haft Fejl, som har gjort dem mindre velegnede til Dyrkning, og enkelte nye Sorter er indgaaet i Forsøgene efter disses Paabegyndelse og er altsaa ikke afprøvet i saa stort Omfang som ønskeligt.

Tabel 1. Oversigt over Forsøgenes Fordeling.
1927—1930.

Sort	Antal Forsøg ved								
	Aakirke- by	Lyngby	Tystofte	Blangsted	Askov	Lund- gaard	Borris	Studs- gaard	Tylstrup
Svaløf Ørn-Havre	4	4	4	4	4	—	—	—	—
Sort fransk Havre	4	4	4	4	4	4	4	2	4
Abed Nr. 42	4	4	4	4	4	—	—	—	—
Svaløf Stjerne-Havre	4	4	4	4	4	—	—	—	—
Abed Sølv-Havre II	4	4	4	4	4	—	—	—	—
Svaløf Sejr-Havre	4	4	4	4	4	4	4	2	4
Abed Nr. 3	2	2	2	2	2	2	2	—	2
Abed Sølv-Havre	4	4	4	4	4	4	4	2	4
Svaløf Kongs-Havre	2	2	2	2	2	2	2	—	2
Svaløf Kron-Havre	2	2	2	2	2	2	2	—	2
Iowa Havre 105	2	2	2	2	2	—	—	—	—
Borris Stand-Havre	—	—	—	—	—	4	4	2	4
Borris Nr. 37	—	—	—	—	—	3	4	2	2
Borris Nr. 1	—	—	—	—	—	3	4	2	3
Elkjær-Havre	—	—	—	—	—	3	3	2	3
Lyngby Hede-Havre	—	—	—	—	—	4	4	2	4
Marsk-Havre	—	—	—	—	—	3	3	2	3

Tabel 1 giver en Oversigt over de afprøvede Sorter og over det Omfang, hvori de har deltaget i Forsøgene.

Ved Studsgaard har Forsøgene, paa Grund af særlige økonomiske Forhold ved denne Station, kun været gennemført i Aarene 1929 og 1930.

For alle de Sorter, som ikke har været i Forsøg i 4 Aar (2 Aar ved Studsgaard), er Gennemsnitsudbyttet beregnet i Forhold til Gennemsnit af de Sorter, som har deltaget i Forsøgene alle Aar, efter den enkelte Sorts Udbytte i de paagældende Aar, den har været i Forsøg, i Forhold til Sorterne med fuldt Antal Forsøg i de samme Aar, som følgende Eksempel viser:

$$\frac{\text{Sort a 1929—30}}{\text{Alle Sorter (m. fuldt Antal Forsøg) 1929—30}} = \frac{\text{Sort a 1927—30}}{\text{Alle Sorter (m. fuldt Antal Forsøg) 1927—30}}$$

Forfrugten for Havren har i de fleste af Forsøgene været Roer, i nogle enkelte dog Hvede eller Byg.

De til Havren anvendte Gødningsmængder har overalt været Forsøgsstedets normale, og der er gennemgaaende gødet med ca. 200 kg Kvælstofgødning, 1—200 kg Superfosfat og

1—200 kg Kaligødning pr. ha, dog med Afvigelser herfra i enkelte Forsøg.

Saasæden til Forsøgene er fremavlet ved Lyngby Forsøgsstation og er derfra leveret de enkelte Forsøgssteder. Udsæden til Fremavlen er hvert Aar afsvampet med Formalin, medens Udsæden til Forsøgene ikke har været afsvampet.

Udsædsmængden var efter Planen fastsat til 180 kg pr. ha af Iowa-Havre, Hede-Havre, Borris Stand-Havre, Borris Nr. 1, Elkjær-Havre og Marsk-Havre, 220 kg pr. ha af Sort fransk Havre og 200 kg pr. ha af de øvrige Sorter. Udsædsmængden har dog i de fleste Forsøg, hvor der har været radsaaet, varieret lidt omkring de anførte Mængder.

Parcelstørrelsen har været 25—35 m², og der har i Reglen været 8 Fællesparceller, i enkelte Forsøg dog kun 6.

Saatiden har i enkelte Forsøg været sidst i Marts Maaned, medens Hovedparten af Forsøgene er saaet mellem 1. og 15. April, enkelte dog lidt senere.

For Havrens Udvikling har Vejret i de 4 Forsøgsaar været gunstigt, og der er da ogsaa i det største Antal Forsøg høstet store Afgrøder, 1928 endog meget store. Væksten har i flere Forsøg været saa frodig, saa der er kommet stærk Lejesæd.

I to Forsøg paa Sandmuld, ved Studsgaard 1929 og ved Lundgaard 1930, har en Tørkeperiode omkring Tiden for Havrens Skridning hæmmet Væksten og nedsat Udbyttet betydeligt. I Forsøget ved Lundgaard er dette særlig gaet ud over de gul- og hvidkærnedede Sorter, medens de graakærnedede Typer og de Sorter, der stammer fra disse, har klaret Tørken bedre.

Oversigt over Forsøgsresultaterne.

Kærneudbyttet.

I Tabel 2 er meddelt Gennemsnitsudbyttet af Forsøgene paa de enkelte Forsøgssteder med lermuldet Jord, samt Gennemsnit af alle disse Forsøg, i alt 20.

Svaløf Ørn-Havre staar med højest Udbytte i Gennemsnit af alle Forsøg, og ligeledes højest paa de enkelte Forsøgssteder. Kun i 7 af de 20 Forsøg har andre Sorter givet lidt højere Udbytte end Ørn-Havren.

Nr. 2 i Udbytterækken er Sort fransk Havre, som i Gennemsnit har givet 5 pCt. lavere Udbytte end Ørn-Havre. Den

har været noget varierende i Udbytte og har klaret sig forholdsvis bedst ved Tystofte og Lyngby. Ved Tystofte har den givet samme Udbytte som Ørn-Havre.

Tabel 2. Kærneudbytte i Forsøg med Havresorter.
Gennemsnit 1927—1930.

Lermuldet Jord.

Sort	hkg pr. ha						Forholdstal					
	Aakirkeby	Lyngby	Tystofte	Blangsted	Askov	Gennemsnit	Aakirkeby	Lyngby	Tystofte	Blangsted	Askov	Gennemsnit
Svaløf Ørn-Havre ...	42.4	49.4	47.1	54.1	46.4	47.8	100	100	100	100	100	100
Sort fransk Havre...	39.8	47.7	47.0	50.7	43.0	45.6	94	97	100	94	93	95
Abed Nr. 42	40.2	48.2	43.4	48.8	43.8	44.8	95	98	92	90	94	94
Svaløf Stjerne-Havre.	40.1	46.4	43.8	50.5	43.1	44.8	95	94	93	93	93	94
Abed Sølv-Havre II..	38.9	46.3	42.7	50.0	44.4	44.4	92	94	91	92	96	93
Svaløf Sejrhavre ...	39.8	45.8	43.2	48.1	42.4	43.9	94	93	92	89	91	92
Abed Nr. 3	38.9	45.3	42.9	48.7	43.4	43.6	92	92	91	90	94	91
Abed Sølv-Havre....	38.3	45.5	42.0	47.7	43.4	43.4	90	92	89	88	94	91
Svaløf Kongs-Havre .	38.1	44.4	42.0	46.6	41.9	42.4	90	90	89	86	90	89
Svaløf Kron-Havre ..	37.1	45.1	40.3	45.4	41.6	41.8	88	91	86	84	90	87
Iowa-Havre 105.....	34.1	41.4	37.3	41.4	35.7	38.4	80	84	79	77	77	80

Næst efter følger en Række Sorter med omtrent ens Kærneudbytte. Svaløf Sejrhavre, som i en Række tidligere Forsøg har staaet i Spidsen, er rykket ned midt i Rækken, og har i Gennemsnit givet 8 pCt. lavere Udbytte end Ørn-Havre, og dens Stilling har været nogenlunde ens paa alle Forsøgssteder. Lavest i Udbytte er den amerikanske Iowa-Havre, 20 pCt. under Ørn-Havren.

I Tabel 3 er opført de Sorter, som har deltaget i Forsøgene paa sandmuldet Jord. 5 af disse Sorter har været med i 14 Forsøg, 4 i 11—12 Forsøg og 3 i 6 Forsøg, saaledes som det nærmere fremgaar af Tabel 1. Men, som tidligere nævnt, har Ørn-Havren beklageligt nok ikke været med i Forsøgene paa Sandmuld.

Højest i Udbytte staar to Borrissorter, Stand-Havre og Nr. 37. Borris Nr. 37 har kun deltaget i 11 af de 14 Forsøg. Den har klaret sig noget forskelligt paa de 4 Forsøgssteder, idet den har givet 4 pCt. mere end Borris Stand-Havre ved Borris og Studsgaard, men 8 pCt. mindre ved Tylstrup, og i 1930, hvor

Tørken var haard ved Havren paa Lundgaard, viste den sig mindre modstandsdygtig mod Tørken end Stand-Havre.

Tabel 3. Kærneudbytte i Forsøg med Havresorter.
Gennemsnit 1927—1930. *Sandmuldet Jord.*

Sort	hkg pr. ha					Forholdstal				
	Lund- gaard	Borris	Studs- gaard	Tylstrup	Gennem- snit	Lund- gaard	Borris	Studs- gaard	Tylstrup	Gennem- snit
Borris Stand-Havre	28.6	41.9	31.0	38.3	35.4	100	100	100	100	100
Borris Nr. 37	28.3	43.4	32.1	35.3	35.3	99	104	104	92	100
Sort fransk Havre	26.7	41.1	28.5	39.8	34.5	93	98	92	104	97
Borris Nr. 1	26.2	42.7	30.8	36.6	34.4	92	102	99	96	97
Abed Nr. 3	25.3	41.8	—	37.1	33.8	90	100	—	97	95
Svaløf Sejr-Havre	23.4	41.0	25.1	38.5	33.0	82	98	81	101	93
Svaløf Kron-Havre	24.6	40.1	—	37.1	32.8	86	96	—	97	93
Svaløf Kongs-Havre	24.0	39.5	—	36.5	32.3	84	94	—	96	91
Elkjær-Havre	26.8	35.8	27.7	36.2	32.3	94	85	89	95	91
Abed Sølv-Havre	24.1	40.4	25.2	35.7	32.3	84	96	81	93	91
L yngby Hede-Havre	27.5	35.3	28.7	32.3	31.2	96	84	93	84	88
Marsk-Havre	24.5	34.3	22.8	32.0	29.2	86	82	74	84	82

Nr. 3 i Udbytte er Sort fransk Havre med 3 pCt. lavere Udbytte end de to Borrissorter. Den har været den bedste af Sorterne ved Tylstrup, og har ogsaa klaret sig godt ved Borris, medens den ved Lundgaard og Studsgaard har givet 7—8 pCt. mindre end Borris Stand-Havre. Ved Lundgaard har den især været daarlig i det tørre Aar 1930.

Svaløf Sejr-Havre er ligesom paa de lermuldede Jorder rykket langt tilbage for de nyere Sorter, idet den har givet 7 pCt. lavere Udbytte end Stand-Havre. Den har dog ligesom Sort fransk Havre klaret sig godt ved Tylstrup og Borris, medens den ved Studsgaard og særlig ved Lundgaard har givet meget lille Udbytte.

L yngby Hede-Havre, der i tidligere Forsøg har været blandt de bedste paa sandmuldet Jord, har i disse Forsøg været næstlavest i Rækken. Den har ingen Betingelser haft for at klare sig i de gode Kornaar med store Kærneafgrøder, som denne Forsøgsrække omfatter. Men enkelte af Forsøgene har dog vist, at under ugunstige Forhold for Havren, naar Tørken falder ind, er Hede-Havren stadig i Stand til at hævde sig. Det har saaledes været Tilfældet ved Studsgaard 1929 og ved Lundgaard 1930.

Tabel 4. Oversigt over Kærneudbytte, Udbytteforskel
og Usikkerhed paa denne.

1927—1930

Nr.	Sort	hkg pr. ha			hkg pr. ha			hkg pr. ha			hkg pr. ha		
		U ¹⁾	F ²⁾ U	U	F	U	F	U	F	U	F		
Udbytte af og Merudbytte mod Sort Nr.													
20 Forsøg paa lermuldet Jord													
		1			2			3			4		
1	Svaløf Ørn-Havre ...	47.8											
2	Sort fransk Havre...	÷2.2	0.56	3.9	45.6								
3	Abed Nr. 42	÷3.0	0.50	6.0	÷0.8	0.71	1.1	44.8					
4	Svaløf Stjerne-Havre.	÷3.0	0.30	10.0	÷0.8	0.52	1.5	÷0.0	0.39	0.0	44.8		
5	Abed Sølv-Havre II..	÷3.4	0.45	7.6	÷1.2	0.73	1.6	÷0.4	0.45	0.9	÷0.4	0.39	
6	Svaløf Sejr-Havre ...	÷3.9	0.50	7.8	÷1.7	0.69	2.5	÷0.9	0.30	3.0	÷0.9	0.35	
7	Abed Nr. 3	÷4.2	0.77	5.5	÷2.0	1.17	1.7	÷1.2	0.49	2.4	÷1.2	0.57	
8	Abed Sølv-Havre....	÷4.4	0.53	8.3	÷2.2	0.75	2.9	÷1.4	0.40	3.5	÷1.4	0.48	
9	Svaløf Kongs-Havre..	÷5.4	0.69	7.8	÷3.2	1.18	2.7	÷2.4	0.44	5.5	÷2.4	0.59	
10	Svaløf Kron-Havre...	÷6.0	0.65	9.2	÷3.8	1.09	3.8	÷3.0	0.45	6.7	÷3.0	0.59	
11	Iowa-Havre 105	÷9.4	1.24	7.6	÷7.2	1.16	6.2	÷6.4	1.41	4.5	÷6.4	1.17	
		5			6			8					
5	Abed Sølv-Havre II..	44.4											
6	Svaløf Sejr-Havre ...	÷0.5	0.50	1.0	43.9								
7	Abed Nr. 3	÷0.8	0.42	1.9	÷0.3	0.48	0.6						
8	Abed Sølv-Havre....	÷1.0	0.33	3.0	÷0.5	0.47	1.1	43.4					
9	Svaløf Kongs-Havre..	÷2.0	0.57	3.5	÷1.5	0.35	4.3	÷1.0	0.46	2.2			
10	Svaløf Kron-Havre ...	÷2.6	0.58	4.9	÷2.1	0.56	3.8	÷1.6	0.60	2.7			
11	Iowa-Havre 105	÷6.0	1.12	5.4	÷5.5	1.40	3.9	÷5.0	1.26	4.0			
14 Forsøg paa sandmuldet Jord													
		1			2			3			4		
1	Borris Stand-Havre..	35.4											
2	Borris Nr. 37	÷0.1	1.21	0.1	35.3								
3	Sort fransk Havre...	÷0.9	0.62	1.5	÷0.8	1.32	0.6	34.5					
4	Borris Nr. 1	÷1.0	0.92	1.1	÷0.9	0.80	1.1	÷0.1	1.03	0.1	34.4		
5	Abed Nr. 3	÷1.6	1.00	1.6	÷1.5	1.33	0.8	÷0.7	0.96	0.7	÷0.6	1.26	
6	Svaløf Sejr-Havre ...	÷2.4	1.06	2.3	÷2.3	1.19	1.9	÷1.5	0.79	1.9	÷1.4	1.00	
7	Svaløf Kron-Havre ...	÷2.6	0.92	2.8	÷2.5	2.59	1.0	÷1.7	0.89	1.9	÷1.6	2.13	
8	Svaløf Kongs-Havre .	÷3.1	0.80	3.9	÷3.0	1.34	1.6	÷2.2	0.68	3.2	÷2.1	1.38	
9	Elkjær-Havre	÷3.1	1.04	2.9	÷3.0	1.53	2.2	÷2.2	1.27	1.7	÷2.1	1.18	
10	Abed Sølv-Havre ...	÷3.1	0.84	3.7	÷3.0	1.10	2.7	÷2.2	0.65	3.4	÷2.1	0.80	
11	Lyngby Hede-Havre .	÷4.2	0.91	4.6	÷4.1	1.38	3.0	÷3.3	1.30	2.5	÷3.2	1.31	
12	Marsk-Havre.....	÷6.2	1.68	3.7	÷6.1	1.32	4.6	÷5.3	1.98	2.7	÷5.2	1.58	
		6			9			10			11		
5	Svaløf Sejr-Havre ...	33.0											
6	Abed Nr. 3	÷0.8	1.06	0.8									
7	Svaløf Kron-Havre ...	÷0.2	0.98	0.2									
8	Svaløf Kongs-Havre..	÷0.7	0.90	0.8									
9	Elkjær-Havre	÷0.7	1.49	0.5	32.3								
10	Abed Sølv-Havre ...	÷0.7	0.57	1.2	0.0	1.34	0.0	32.3					
11	Lyngby Hede-Havre .	÷1.8	1.62	1.1	÷1.1	0.89	1.2	÷1.1	1.36	0.8	31.2		
12	Marsk-Havre.....	÷3.8	2.06	1.8	÷3.1	1.05	3.0	÷3.1	1.88	1.7	÷2.0	1.43	

1) U = Usikkerhed.

2) $\frac{F}{U}$ = Forskel mellem to Sorter, divideret med Usikkerheden.

Tabel 4 giver en Oversigt over de opnaaede Forsøgsresultaters Sikkerhed, idet Usikkerheden paa Udbytteforskellen mellem hver enkelt af de Sorter, der har deltaget i alle Forsøg, og alle de øvrige Sorter er beregnet. Mest Interesse har disse Tal for de øverste Sorter i Udbytterækken.

Det ses, at paa lermuldet Jord er den konstaterede Forskel i Udbytte mellem Ørn-Havren og alle de øvrige Sorter meget sikker, idet Forskellen er mellem 4 og 10 Gange Usikkerheden. Derimod er Usikkerheden paa Forskellen mellem Sort fransk Havre og de følgende Sorter i Rækken noget større, idet Kvotienten af Udbytteforskelle og Usikkerhedstallet ligger mellem 1 og 2.

Paa Sandmuld er Forskellen mellem nogle af de øverste Sorter i Rækken meget usikkert bestemt, idet Kvotienten er mellem 0 og 1 i adskillige Tilfælde.

Halmudbyttet.

Tabel 5 giver en Oversigt over Havresorternes Halmudbytte. Det ses, at de halmrigeste Sorter i Lerjordsforsøgene er Ørn-Havre, Sejr-Havre, Sølv-Havre og Kongs-Havre, der har givet meget nær samme Halmudbytte. De fleste af de øvrige Sorter har et Halmudbytte mellem 3 og 9 pCt. under Ørn-Havren, medens Abed Nr. 3 afviger stærkt ved at være meget

Tabel 5. Halmudbytte i Forsøg med Havresorter.
Gennemsnit 1927—1930.

Lermuldet Jord			Sandmuldet Jord		
Sort	hkg pr. ha	For- holds- tal	Sort	hkg pr. ha	For- holds- tal
Svaløf Ørn-Havre	62.3	100	Borris Stand-Havre . . .	49.1	100
Sort fransk Havre	59.5	96	Borris Nr. 37	56.5	115
Abed Nr. 42	56.6	91	Sort fransk Havre	50.7	103
Svaløf Stjerne-Havre . .	57.5	92	Borris Nr. 1	48.3	98
Abed Sølv-Havre II . . .	60.6	97	Abed Nr. 3	46.8	95
Svaløf Sejr-Havre	61.8	99	Svaløf Sejr-Havre	55.7	113
Abed Nr. 3	54.3	87	Svaløf Kron-Havre	51.8	105
Abed Sølv-Havre	62.3	100	Svaløf Kongs-Havre . . .	53.4	109
Svaløf Kongs-Havre . . .	63.0	101	Elkjær-Havre	50.2	102
Svaløf Kron-Havre	59.7	96	Abed Sølv-Havre	53.2	108
Iowa-Havre 105	44.0	71	Lyngby Hede-Havre . . .	49.3	100
			Marsk-Havre	51.0	104

halmfattig. Den amerikanske Iowa-Havre er en meget kort og finstraaet Sort, som har givet meget lavt Halmudbytte.

I Forsøgene paa sandmuldet Jord har Forskellen i Halmudbytte været meget større end paa Lerjorden. Stand-Havre, der staar højest i Kærneudbytte, er meget halmfattig, og kun Borris Nr. 1 og Abed Nr. 3 har givet lavere Halmudbytte. Den staar i Halmudbytte paa Højde med Hede-Havren. De halmrigeste Sorter er Borris Nr. 37, Sejr-Havre, Kongs-Havre og Sølv-Havre. De 3 sidste har saaledes baade paa Sandjord og paa Lerjord haft et højt Halmudbytte.

Havresorternes Lejetilbøjelighed.

Udbyttet i Havreforsøgene har, som Tallene har vist, været højt i alle 4 Aar, og det store Udbytte har i flere Forsøg givet sig Udslag i mere eller mindre udpræget Lejesæd, saa der har været udmærket Lejlighed til at vurdere Sorternes Lejetilbøjelighed, deres Straastivhed. Vurderingen er foregaaet skønsmæssigt efter en Skala, hvor 1 betyder helt staaende og 10 helt liggende. Gennemsnitsresultatet af disse Observationer er følgende:

Forsøg paa Lermuld:	Forsøg paa Sandmuld:
Iowa Nr. 105 1.0	Sort fransk Havre 1.0
Sort fransk Havre 1.5	Svaløf Sejr-Havre 1.4
Svaløf Ørn-Havre 2.6	Svaløf Kron-Havre 1.4
Svaløf Stjerne-Havre 3.0	Svaløf Kongs-Havre 1.9
Abed Nr. 42 3.6	Abed Nr. 3 2.1
Svaløf Sejr-Havre 3.9	Abed Sølv-Havre 2.2
Abed Sølv-Havre II 4.1	Borris Stand-Havre 2.4
Svaløf Kron-Havre 4.3	Borris Nr. 1 3.1
Abed Sølv-Havre 4.4	Borris Nr. 37 3.7
Svaløf Kongs-Havre 4.6	Elkjær-Havre 5.2
Abed Nr. 3 5.2	Marsk-Havre 5.5
	Lyngby Hede-Havre 8.9

Sorterne er opstillede i Rækkefølge efter Straastivhed. Der er ret god Overensstemmelse i Rækkefølgen af de Sorter, som har været i Forsøg baade paa Lerjord og paa Sandjord.

Paa Lerjorden staar, bortset fra Iowa-Havren, Sort fransk Havre som den mest stivstraaede. Hvor denne Sort har vundet Udbredelse i de senere Aar, er det da ogsaa paa dens Overlegenhed i Straastivhed, idet den i nogen Udstrækning anvendes paa lave Jorder og under Forhold, hvor det er af

særlig Betydning med en stivstraaet Dækafgrøde for Udlæg af Kløver eller Frøafgrøder. Næst i Rækken følger Ørn-Havren, der under de fleste Forhold vil tilfredsstille Kravet om Straastivhed — den er i denne Henseende betydelig bedre end Sejr-Havre. Den mest blødstraaede af de paa Lerjord prøvede Sorter er Abed Nr. 3.

Ogsaa paa Sandjord er Sort fransk Havre den mest stivstraaede Sort. Men under disse Forhold, hvor Afgroederne har været mindre frodige end paa Lerjorden, har Sejr-Havre og Kron-Havre været ret tilfredsstillende i Straastivhed. Alle Sorterne af Graahavre-Type eller -Afstamning har været mere blødstraaede end de hvid- og gulkærnedede Sorter. Bedst er Stand-Havre, som kommer Sølv-Havren ret nær, medens Borris Nr. 37 er temmelig blødstraaet. Størst og mest udpræget Lejetilbøjelighed har Lyngby Hede-Havre vist.

Havresorternes Tidlighed.

Ved Observationer i de enkelte Forsøg har man søgt Sorternes relative Tidlighed belyst, dels ved Datoen for fuld Gennemskridning og dels ved skønsmæssig Bedømmelse af Modningstiden efter Skala, hvor 1 betyder tidligst og 10 sildigst. Resultatet af disse Observationer er i Gennemsnit for alle Forsøg:

Forsøg paa Lermuld:			Forsøg paa Sandmuld:		
	Skrid- ning	Kar. f. Modn.		Skrid- ning	Kar. f. Modn.
Iowa Nr. 105.....	27. Juni	1.0	Sort fransk Havre	6. Juli	1.0
Sort fransk Havre	6. Juli	1.8	Marsk-Havre.....	11. »	2.0
Svaløf Stjerne-H.	7. »	1.8	Abed Nr. 3.....	8. »	2.2
Abed Nr. 42.....	7. »	3.0	Svaløf Sejr-H.....	8. »	2.5
Abed Nr. 3.....	8. »	3.3	Abed Sølv-H.	9. »	3.0
Svaløf Sejr-H.....	9. »	3.3	Borris Stand-H...	9. »	3.2
Svaløf Ørn-H.....	9. »	3.8	Lyngby Hede-H. .	10. »	3.5
Svaløf Kongs-H...	11. »	4.3	Borris Nr. 1.....	8. »	3.6
Abed Sølv-H. II..	9. »	4.5	Svaløf Kongs-H...	12. »	4.7
Abed Sølv-H.....	10. »	5.3	Elkjær-Havre	11. »	4.8
Svaløf Kron-H. .	11. »	5.3	Svaløf Kron-H....	12. »	5.2
			Borris Nr. 37....	14. »	8.1

Sorterne er opstillede i Rækkefølge efter Bedømmelsen af Modningstiden. Det ses, at der er nogen Uoverensstemmelse mellem denne Rækkefølge og Skridningsdatoen, hvilket muligt

i nogen Grad kan skyldes Usikkerhed ved den skønsmæssige Bedømmelse, men overvejende er det dog sikkert et Udtryk for Forskel i Sorternes Udviklingshastighed fra Skridning til Modning.

Sort fransk Havre er den tidligste af de Sorter, som har Betydning i Praksis, Ørn-Havren og Sejr-Havren maa betegnes som middeltidlige, Sølv-Havre og Kron-Havre som de sildigste paa Lerjord.

Paa Sandjord synes Sølv-Havren at have været lidt tidligere end paa Lerjord. Stand-Havren er middeltidlig, medens Borris Nr. 37 er meget sildig.

Rumvægt og Kornvægt.

Til Belysning af Sorternes Kærnekvalitet er der i alle Forsøg foretaget Bestemmelse af Vægten af 1 hl Kærne og af Kornstørrelsen, angivet ved Vægten af 1 Kærne, med følgende Gennemsnitsresultat:

Vægt af 1 hl Kærne i kg:

Forsøg paa Lermuld:		Forsøg paa Sandmuld:	
Svaløf Sejr-Havre	54.4	Svaløf Kongs-Havre	52.8
Svaløf Stjerne-Havre	53.5	Svaløf Sejr-Havre	52.5
Svaløf Ørn-Havre	53.5	Sort fransk Havre	51.6
Abed Nr. 42	52.8	Svaløf Kron-Havre	50.9
Svaløf Kongs-Havre	52.5	Abed Sølv-Havre	50.6
Sort fransk Havre	52.3	Abed Nr. 3	50.4
Abed Sølv-Havre II	51.5	Borris Nr. 37	50.3
Abed Sølv-Havre	50.9	Borris Stand-Havre	50.0
Svaløf Kron-Havre	50.6	Borris Nr. 1	48.9
Abed Nr. 3	50.5	Marsk-Havre	48.9
Iowa Nr. 105	48.1	Elkjær-Havre	47.9
		Lyngby Hede-Havre	46.9

Blandt de Sorter, der har og har haft nogen Betydning, har Sejr-Havren den højeste Rumvægt, og Ørn-Havren kommer den ret nær. Noget lavere staar Sort fransk Havre, medens Sølv-Havren har lav Rumvægt. De udprægede Sandjordssorter har betydelig lavere Rumvægt end de hvid- og gulkærnedede Sorter. Højest af Sandjordssorterne er Borris Nr. 37 og Stand-Havre, medens Hede-Havren har meget lav Rumvægt.

Tallene i Oversigten paa næste Side viser meget betydelig Forskel paa Sorternes Kornstørrelse, især paa Sandjord. Ser man alene paa de Sorter, som har været i Forsøg baade paa

Lerjord og paa Sandjord, vil det ses, at der ikke har været væsentlig Forskel paa Sorternes Rækkefølge. Sølv-Havren er den mest storkornede, Sejr-Havre og Sort fransk Havre staar midt i Rækken, og Ørn-Havren har meget smaa Kærner. Stand-Havren har ligesom Hede-Havren smaa Kærner. De mest smaa-kornede af Sorterne paa Sandjord er Borris Nr. 37 og Marsk-Havren.

Vægt af 1 Korn i mg:

Forsøg paa Lermuld:	Forsøg paa Sandmuld:
Abed Sølv-Havre II 39.9	Abed Sølv-Havre 40.0
Abed Sølv-Havre 39.6	Svaløf Kongs-Havre 36.7
Svaløf Kongs-Havre 37.8	Abed Nr. 3 35.8
Svaløf Stjerne-Havre 37.2	Svaløf Kron-Havre 35.8
Sort fransk Havre 36.0	Svaløf Sejr-Havre 34.2
Abed Nr. 3 35.5	Sort fransk Havre 33.9
Svaløf Sejr-Havre 35.3	Borris Nr. 1 31.8
Svaløf Kron-Havre 35.1	Elkjær-Havre 30.8
Abed Nr. 42 34.0	Borris Stand-Havre 29.1
Svaløf Ørn-Havre 33.0	Lyngby Hede-Havre 29.0
Iowa-Havre 105 25.4	Borris Nr. 37 26.7
	Marsk-Havre 25.9

Havresorternes Skalprocent.

I Almindelighed bedømmes Havresorternes Dyrkningsværdi efter det direkte maalte Kærneudbytte. Men for Værdien af en Havresort til Dyrkning og til Foder spiller det en Rolle, om den er mere eller mindre tykskallet, idet Skallen udgør en væsentlig Del af Havrekærnen, og dens Tykkelse kan variere meget. Ved Bestemmelse af Skalprocenten i Havresorterne har Gennemsnitsresultatet været som anført i Tabel 6.

I Forsøgene paa Lermuld har Ørn-Havren været den mest tyndskallede Sort, idet dens Skalprocent var 24.3, og Sort fransk Havre har været den mest tykskallede med 29.3 pCt. Skal. De fleste af de øvrige Sorter har en Skalprocent omkring 25—26.

Beregnes Udbyttet af skalfri Havre, som det er gjort i Tabel 6, forrykkes Forholdet mellem Sorterne noget, idet Ørn-Havrens Stilling til de andre Sorter forbedres lidt. Sort fransk Havre forringes ved denne Beregning af Kærneudbyttet væsentlig, idet den giver 11 pCt. skalfri Kærne mindre end Ørn-Havre og kommer til at staa paa Højde med Abed Nr. 3 og Abed Sølv-Havre i Udbytte.

Tabel 6. Skalprocent og Udbytte af skalfri Kærne
i Sortsforsøg med Havre.
Gennemsnit 1927—1930.

Forsøg paa Lermuld					Forsøg paa Sandmuld				
Sort	pCt. Skal	Skalfri Kærne, hkg pr. ha	For- holds- tal		Sort	pCt. Skal	Skalfri Kærne, hkg pr. ha	For- holds- tal	
			m. Skal	u. Skal				m. Skal	u. Skal
Svaløf Ørn-Havre ..	24.3	36.2	100	100	Borris Stand-Havre	26.6	26.0	100	100
Sort fransk Havre .	29.2	32.3	95	89	Borris Nr. 37	27.5	25.6	100	98
Abed Nr. 42	25.6	33.3	94	92	Sort fransk Havre .	29.3	24.4	97	94
Svaløf Stjerne-Havre	25.4	33.4	94	92	Borris Nr. 1	28.3	24.7	97	95
Abed Sølv-Havre II	25.9	32.9	93	91	Abed Nr. 3	26.3	24.9	95	96
Svaløf Sejr-Havre ..	25.4	32.7	92	90	Svaløf Sejr-Havre ..	25.6	24.6	93	95
Abed Nr. 3	26.4	32.1	91	89	Svaløf Kron-Havre .	24.9	24.6	93	95
Abed Sølv-Havre ..	26.0	32.1	91	89	Svaløf Kongs Havre	25.7	24.0	91	92
Svaløf Kongs-Havre	25.3	31.5	89	87	Elkjær-Havre.	30.3	22.4	91	86
Svaløf Kron-Havre .	24.4	31.6	87	87	Abed Sølv-Havre ..	26.3	23.8	91	92
Iowa-Havre 105. . . .	26.5	28.4	80	78	Lyngby Hede-Havre	32.5	21.1	84	81
					Marsk-Havre	29.0	20.7	84	80

De Sorter, som har været i Forsøg baade paa Lermuld og paa Sandmuld, har ret nøje samme Skalprocent ved begge Opgørelser.

Borris Stand-Havre har middelhøj Skalprocent, medens de følgende Sorter i Rækken efter samlet Kærneudbytte har noget højere Skalprocent. Ved Beregning af Udbyttet af skalfri Kærne forbedres Stillingen for Stand-Havre derfor med 2—3 pCt. i Forhold til de følgende Sorter. Sort fransk Havre, der med Skal giver 3 pCt. lavere Udbytte end Stand-Havre, kommer, naar Udbyttet af skalfri Kærne beregnes, 6 pCt. under denne Sort.

Den mest tykskallede af alle Sorterne er Lyngby Hede-Havre med 32.5 pCt., medens Borris Stand-Havre har 26.6 pCt., og den mest tyndskallede, Svaløf Kron-Havre, har 24.9 pCt. Skal.

Ved Tærskning af Havren vil der normalt afskalles en Del Kærner, hvilket blandt andet forringer Varens Værdi som Saasæd og kræver stærkere Sortering ved Fremstilling af en god Handels- og Saavare. Afskalningsgraden paavirkes stærkt af Tærskemaskinen og dens Indstilling, men ogsaa af Havrens Modningsgrad og Tørhedsgrad, og, som Undersøgelser i For-

bindelse med Forsøgene viser, i nogen Grad af Sorten, idet nogle Sorter er tilbøjelige til at give flere afskallede Kærner end andre. Det har saaledes været tydeligt i alle Forsøg, at Ørn-Havre, Sejr-Havre og Sølv-Havre normalt afskalles stærkt, medens Sort fransk Havre, Abed Nr. 42, Borris Stand-Havre og Abed Nr. 3 er mindre tilbøjelig til at give afskallede Kærner, og Borris Nr. 37, Borris Nr. 1 og Lyngby Hede-Havre kun giver faa afskallede Kærner.

Oversigt over Havresorterne.

Svaløf Ørn-Havre er fremgaaet af Krydsning mellem v. Lockows Gul-Havre og Svaløf Sejr-Havre. Den har afgjort staaet højest i Forsøgene paa Lermuld, ligesom den i lokale Forsøg synes at klare sig godt paa lettere Jorder. Den har en meget lille, finskallet, hvidgul Kærne, med ret høj Hektolitervægt. Straaet er ret kort og stivt, Halmudbyttet stort. Den er middeltidlig.

Sort fransk Havre er tiltrukket ved Krydsning mellem Brie-Havre og Ligowo-Havre paa l'Academie d'Agriculture de France's Forsøgsstation. Den har paa Lerjord givet 5 pCt. mindre Kærne end Ørn-Havre, og paa Sandjord 3 pCt. mindre end Borris Stand-Havre. Kærnen er sortbrun, ret tykskallet, middelstor og med middelhøj Hektolitervægt. Straaet er middellangt og meget stivt. Halmudbyttet er 4 pCt. lavere end Ørn-Havrens, men 3 pCt. højere end Stand-Havrens. Buskningsevnen er ringe, hvorfor den skal saaes tykt. Modningen er meget tidlig. Den har særlig Interesse paa lave, muldrige Jorder og som Dæksæd, hvor Straastivheden spiller en afgørende Rolle. Den udspalter stadig nogle gulkornede Planter.

Abed Nr. 42 stammer fra Krydsning mellem Gul Næsgaard-Havre og Sejr-Havre. Den har kun været i Forsøg paa Lermuld og har der givet 6 pCt. mindre Kærneudbytte og 9 pCt. mindre Halm end Ørn-Havre. Kærnen er lille, hvid med middel Skalprocent. Rumvægten er middelhøj. Sorten er middeltidlig, ret stivstraaet og ligner meget Sejr-Havre.

Svaløf Stjerne-Havre er fremgaaet af Krydsning mellem Guldregns-Havre og Sejr-Havre. Den er kun prøvet paa Lerjord og har givet samme Udbytte som Abed Nr. 42. Den har godt middelstor, hvidgul Kærne med middelhøj Skalprocent og

høj Rumvægt. Halmudbyttet er lavt, omtrent som for Nr. 42. Straaet er ret stivt, dog knap saa godt som Ørn-Havrens. Modningstid omtrent som for Sort fransk Havre.

Abed Sølv-Havre II er en ny Elite af Abed Sølv-Havre, der er dannet ved Krydsning af Gul Næsgaard-Havre og Abed Nova-Havre. Begge Sorter er sildigere end Sejr-Havre og Ørn-Havre. Kærnen er meget stor og hvid. Rumvægten er ret lav, Skalprocenten middel. Sølv-Havre II har lidt kortere og stivere Straa end Moder-Sorten, men begge er lidt mindre stivstraede end de forannævnte Sorter. Halmudbyttet er stort, omtrent som Ørn-Havrens.

Svaløf Sejr-Havre stammer fra Milton-Havre. Den har hvidgul, middelstor Kærne med meget høj Rumvægt. Modningen er middeltidlig. Den er halmrig og ret stivstraet. Kærneudbyttet ligger 8 pCt. under Ørn-Havrens og paa Sandjord 7 pCt. under Stand-Havrens.

Abed Nr. 3 er af samme Afstamning som Sølv-Havren. Den har i disse Forsøg ikke holdt, hvad den i tidligere Forsøg har lovet, idet Udbyttet kun lige har naaet Sejr-Havrens. Den er ret tidlig moden, har gule Kærner med god Kornvægt, men lav Rumvægt. Den er vel blødstraet med lavt Halmudbytte.

Svaløf Kongs-Havre er tiltrukket ved Krydsning af Sejr-Havre og Gul Næsgaard-Havre og ligner nærmest Sejr-Havren, men har givet lidt lavere Kærneudbytte end denne baade paa Lerjord og Sandjord. Kærnen er hvidgul og noget større end Sejr-Havrens, men Rumvægten er lavere, ligesom Straaet er lidt blødere.

Svaløf Kron-Havre er udvalgt af Provsti-Havre. Kærnen er hvidgul, middelstor med lav Rumvægt og meget lav Skalprocent. Den er middeltidlig og nogenlunde stivstraet. Den synes at have været forholdsvis mere stivstraet paa Sandjord end paa Lerjord.

Iowa-Havre Nr. 105 er en meget tidlig, smaakornet og halmfattig Sort.

Borris Stand-Havre har ligesom de følgende Sorter kun været i Forsøg paa Sandjord og staar højest i Kærneydelse blandt de under disse Forhold prøvede Sorter. Den er tiltrukket af *N. Klitgaard*, Borris, ved Krydsning af Lyngby Hede-Havre med Svaløf Guldregns-Havre. Den er nærmest Gulhavre-Type,

har smaa, gule Kærner med middelhøj Skalprocent. Rumvægten er lav i Forhold til Gulhavre-Sorterne, men betydelig over Graahavrens. Den er middeltidlig. Halmudbyttet er noget noget under Middeltid og Straastivheden omtrent som Sølv-Havrens.

Borris Nr. 37 er af samme Afstamning som foregaaende Sort, men ligner mere Graahavren. Kærneudbyttet er højt, men Kærnen er meget lille og Skalprocenten er ret høj. Halmudbyttet er meget højt, men Straastivheden er for ringe. Den modner meget sent, ca. 1 Uge senere end Sejr-Havre. Den vil antagelig af denne Grund ikke have megen Interesse.

Borris Nr. 1 er tiltrukket af *Jens Nielsen*, Borris, ved Krydsning mellem graa Havre og Tystofte Stjerne-Havre. Den staar som Nr. 4 i Kærneudbytte paa Sandmuld, 3 pCt. lavere end Stand-Havren. Kærnen er større, end Tilfældet er for de øvrige Sorter af Graahavre-Afstamning, men Rumvægten er lav. Skalprocenten er ret høj. Halmudbyttet er lavt. Straastivheden ligger mellem de to foregaaende Sorters. Modningstiden er som Hede-Havrens.

Elkjær-Havre er tiltrukket af *J. S. Fruergaard*, Pajbjerg-fondens Forsøgsgaard, af Elkjær-Havre fra Holmsland. Den har givet 9 pCt. lavere Udbytte end Stand-Havre. Den har lys-graa Kærne, der er ret lille med høj Skalprocent og lav Rumvægt. Halmudbyttet er lille, Straaet fint og ret blødt. Men ses alle de nævnte Egenskaber i Forhold til Hede-Havren, er Sorten en væsentlig Forbedring fra den paa let Sandjord almindeligt dyrkede graa Havre.

Lyngby Hede-Havre er udvalgt i graa Havre og har dennes Egenskaber. Kærnen er lille, let og grovskallet, Straaet er blødt. Den har i enkelte Forsøg ligesom tidligere vist, at den klarer en tør Sommer bedre end Gulhavre-Sorterne.

Marsk-Havre er udvalgt af *J. S. Fruergaard* i sort Havre fra Ribe Marsk. Den staar lavest i Kærneudbytte af de prøvede Sorter. Kærnen er meget lille, sort, med ret lav Rumvægt. Skalprocenten er som Sort fransk Havres. Sorten skrider sent, men modner tidligt, lidt sildigere end Sort fransk Havre. Straaet er blødt i Forhold til de gulkærnedede Sorter, men betydelig stivere end Hede-Havrens.

Forsøgene paa de enkelte Stationer.

I Tabellerne 7 og 8 er meddelt Kærneudbyttet i de enkelte Forsøg, henholdsvis for Stationerne med lermuldet og med sandmuldet Jord.

Om Forsøgene paa de enkelte Forsøgssteder skal meddeles:

Aakirkeby. Jorden er ret svær, lidt kold Lermuld med Underlag af stivt Ler. Forfrugt for Havren var i 1927 Hvede, 1928 og 1929 Roer og 1930 Byg. Havren blev gødet med 200 kg Kalksalpeter og de to sidste Aar 200 kg Superfosfat og 100 kg Kaligødning pr. ha. Saatiden var den 2. Maj, den 16., 30. og 12. April.

Lyngby har let lermuldet Jord. Forfrugten var alle Aar Roer, og Havren blev hvert Aar gødet med 200 kg Kalksalpeter, 200 kg Superfosfat og 200 kg Kaligødning pr. ha. Saatiden var den 4., 2., 17. og 1. April.

Tystofte. Jorden er mild og dyb Lermuld med Mergelunderlag. Forfrugten var 1927 Hvede, 1928 og 1929 Roer og 1930 Byg. Gødningsmængden til Havren var 200 (1930 dog 300) kg Kalksalpeter og 100 kg Superfosfat pr. ha. Havren blev saet den 16. April, 26. Marts, 19. April og 29. Marts. I 1927 forårsagede stærk Nedbør i Juli og August stærk Lejesæd i flere Sorter. I 1929 og 1930 holdt Havren sig staaende til sidst i Juli, da stærke Byger slog flere Sorter haardt ned.

Blangsted har god, ret svær Lermuld med Lerunderlag. Forfrugten var de to første Aar Byg og de to sidste Aar Roer. Af Kvælstofgødning er i de 4 Aar givet henholdsvis 350, 500, 200 og 200 kg pr. ha, og af Fosforsyre og Kaligødning henholdsvis 500 + 500, 300 + 300, 200 + 200 og 300 + 300 kg pr. ha. Saatiden var den 4. April, 28. Marts, 23. og 3. April. Forsøgene har hvert Aar været vellykkede og trods meget store Afrøder uden væsentlig Lejesæd.

Askov. Jorden er let, noget kold Lermuld med stenet Lerunderlag. Forfrugten var Roer og Gødskningen til Havren 200 kg Kvælstofgødning, 200 kg Superfosfat og 100 kg Kaligødning pr. ha. Saatiden var den 19., 7., 15. og 3. April. I 1927 groede Havren stærkt til og gik stærkt, men uregelmæssigt i Leje. 1928 var Buskningen svag, og der kom som Følge deraf en Del Ukrud, som generede en Del, ligesom der var noget Angreb af Havreaal.

Lundgaard har meget let og høj Sandjord med stenfrit Sandunderlag. Forfrugten var Roer. Gødskningen var 300 kg Kvælstofgødning, 200 kg Superfosfat og 125 kg Kaligødning pr. ha. Saetid: den 11., 3., 12. og 3. April. I 1927 og 1928 var der i nogle Parceller Angreb af Lyspletsyge. 1928 gav nogle Sorter stærk Lejesæd. 1929 var der noget Lyspletsyge, som trods Behandling med Mangansulfat generede Havren en Del. 1930 led Havren meget af Tørke, og navnlig var en Tørkeperiode omkring Skridningstiden uheldig for Havren.

Tabel 7. Kærneudbytte i Forsøg med Havresorter paa lermuldet Jord.

hkg pr. ha.

De enkelte Forsøgssteder og Aar.

Sortens Navn	Aakirkeby				Lyngby				Tystofte				Blangsted				Askov			
	1927	1928	1929	1930	1927	1928	1929	1930	1927	1928	1929	1930	1927	1928	1929	1930	1927	1928	1929	1930
Svaløf Ørn-Havre	32.5	51.1	41.9	43.4	39.1	57.3	47.6	53.2	41.4	47.7	52.0	47.2	42.3	54.1	60.0	59.7	35.9	45.5	52.8	51.5
Sort fransk Havre	34.4	44.2	37.0	43.8	36.6	56.4	44.7	52.9	42.8	45.5	50.6	48.5	42.0	51.6	55.0	54.0	34.3	41.0	48.1	48.7
Abed Nr. 42	31.0	49.2	39.2	41.5	35.8	59.8	45.6	50.5	37.9	47.6	47.4	40.8	35.7	51.6	55.2	52.5	34.5	42.4	49.5	48.6
Svaløf Stjerne-Havre	31.7	46.6	40.2	41.7	34.9	55.1	45.3	50.0	38.2	46.2	48.4	42.2	39.2	52.1	57.2	53.6	33.8	41.2	49.6	48.0
Abed Sølv-Havre II	30.9	45.8	38.2	40.0	33.8	56.2	48.4	47.2	35.8	46.4	49.2	39.8	38.4	50.8	54.8	55.4	35.1	42.9	49.9	49.6
Svaløf Sejrhavre	29.9	46.1	41.6	41.3	35.0	55.8	43.9	49.0	37.8	48.1	46.3	40.7	34.8	51.9	54.2	51.5	32.3	41.9	47.3	48.3
Abed Nr. 3	30.0	46.5	—	—	32.6	56.4	—	—	34.2	47.6	—	—	36.0	51.7	—	—	33.5	42.1	—	—
Abed Sølv-Havre	29.2	46.6	37.4	39.7	33.5	56.4	44.9	47.4	33.7	45.6	48.9	39.8	36.6	51.7	49.4	52.3	33.9	42.7	48.9	48.0
Svaløf Kongs-Havre	28.4	46.7	—	—	33.2	53.7	—	—	34.3	46.0	—	—	33.1	50.6	—	—	32.6	39.9	—	—
Svaløf Kron-Havre	29.4	44.1	—	—	35.4	52.6	—	—	33.6	43.8	—	—	33.4	47.3	—	—	32.8	40.0	—	—
Iowa-Havre 105	27.4	40.2	—	—	30.8	49.5	—	—	33.2	37.8	—	—	33.2	39.5	—	—	35.9	34.0	—	—
Forsøgsgennemsnit	30.4	46.1	39.4	41.6	34.6	55.4	45.8	49.9	36.6	45.7	49.0	42.7	36.8	50.3	55.1	54.2	34.1	41.2	49.4	49.0
± M	0.37	0.84	0.48	0.51	0.70	0.76	0.76	0.56	0.52	0.54	0.53	0.62	0.55	0.66	0.35	0.65	0.35	0.67	0.29	0.35

Tabel 8. Kærneudbytte i Forsøg med Havresorter paa sandmuldet Jord.

hkg pr. ha.

De enkelte Forsøgssteder og Aar.

Sortens Navn	Lundgaard				Borris				Studsgd.		Tylstrup			
	1927	1928	1929	1930	1927	1928	1929	1930	1929	1930	1927	1928	1929	1930
Borris Stand-Havre	33.5	32.7	28.4	18.8	39.0	43.1	42.1	43.4	24.6	36.4	36.1	28.7	39.4	48.8
Borris Nr. 37	—	33.8	31.2	13.9	34.4	46.2	44.9	43.0	21.2	42.1	—	—	39.5	42.1
Sort fransk Havre	33.2	33.5	27.3	13.1	37.4	42.7	41.4	42.8	20.4	35.5	35.8	30.0	41.1	52.1
Borris Nr. 1	—	33.1	26.5	13.0	34.4	46.4	42.7	42.9	23.4	37.6	—	33.4	35.2	45.4
Abed Nr. 3	32.6	29.7	—	—	36.6	45.4	—	—	—	—	32.9	30.6	—	—
Svaløf Sejrhavre	30.0	28.3	26.2	8.9	37.6	44.1	39.5	42.5	15.0	35.9	33.7	35.3	37.9	47.4
Svaløf Kron-Havre	32.3	27.7	—	—	36.0	42.5	—	—	—	—	33.1	30.1	—	—
Svaløf Kongs-Havre	29.5	29.1	—	—	35.5	42.1	—	—	—	—	32.7	29.6	—	—
Elkjær-Havre	—	32.0	28.2	14.9	—	38.7	34.3	38.2	22.8	32.2	—	33.0	37.9	41.2
Abed Sølv-Havre	31.5	29.5	27.3	8.4	36.0	45.2	38.6	41.6	17.1	33.8	30.4	29.4	37.0	46.4
Lyngby Hede-Havre	31.4	32.6	26.6	18.5	30.8	36.0	34.8	39.6	22.9	34.0	30.1	26.5	35.4	37.0
Marsk-Havre	—	30.7	23.7	14.4	—	41.1	34.0	31.8	21.1	22.7	—	32.3	34.2	33.0
Forsøgsgennemsnit	31.8	31.1	27.3	13.8	35.8	42.8	39.2	40.7	20.9	34.6	33.1	30.6	35.3	43.7
± M	0.49	0.52	0.57	0.66	0.38	0.67	0.51	0.47	1.61	0.47	0.46	0.58	0.52	0.59

Borris. Jorden er god Sandmuld med let, lerblandet Sandunderlag. Forfrugten var Roer og Gødskningen 300 kg Kvælstofgødning, 200 kg Superfosfat og 200 kg Kaligødning pr. ha. Havren blev saaet den 7., 7., 14. og 14. April. 1930 var der som Følge af mildt og fugtigt Vejr nogen Lejesæd.

Studsgaard har let, stenet Sandjord med gult, fint Sandunderlag. Forfrugten var Rodfrugter. Gødskningen var 350 kg Kvælstofgødning, 3—400 kg Superfosfat og 2—300 kg Kaligødning pr. ha. Saatiden var den 11. og den 4. April. 1929 blev Væksten standset af Tørke fra først i Juli Maaned, og der var nogen Antydning af Gulspidssyge.

Tylstrup har let Sandmuld med Sandunderlag. Forfrugt var Roer, og Gødskningen var 200 kg Svovlsur Ammoniak, 200 kg Superfosfat og 150 kg Kaligødning pr. ha. Saatiden var den 7., 2., 13. og 7. April. 1930 gik flere Sorter stærkt i Leje.
